

lig ikke havde tænkt paa at tage Ordet. Jeg skal bestende, at denne Lov er jeg ingen varm Tilhænger af, hvordan den end vil komme til at see ud ved den endelige Afstemning, enten saa Mindretallets eller Fleertallets, eller andre ærede Medlemmers Endringsforslag blive vedtagne. Det er for mig beshynderligt, at man til samme Tid, som man har henimod 2,000 Steenhuse omkring i Landet, der indeholde en meget stor Capital, Huse, der staae ledige omtrent hele Tiden, med Undtagelse af 1 a 2 Timer om Ugen, og mange Gange ogsaa da, eller i alt Fald kun aabne for et meget ringe Antal Mennesker, at til samme Tid, man har saadanne Huse, til hvis Vedligeholdelse man anvender en bethdelig Deel af Landets Formue, fordrer man, at man for at faae en simpel, naturlig Frihed, 17 Aar efterat vi have faaet vor Grundlov, skal bygge en ny Kirkebygning. Det har været beshynderligt for mig i denne som i saa mange andre Sager at lægge Mærke-til, hvorlidt dog den rette demokratiske Sands er trængt igjennem hos os, naagtet vi have været et saakaldt frit Folk i 17 Aar. Denne Tanke paatrængte sig mig ved Behandlingen af Thendeloven. Man forbrede der for over Halvdelen af det danske Folk Bestemmelser, som vi ikke selv ville gaae ind under i vore Forhold, og her i de kirkelige Forhold har man med Hensyn til den Frihed, man har givet ud over, hvad der allerede var tilstaaet ved Grundlovens administrative Bestemmelser, og forøvrigt ved Statskirkens Ordning før 1849 — her har man ved disse Forandringer ikke havt for Die, at den uformuende Mand bør komme ligesaa godt i Betragtning til at nyde Godt af disse Friheder som den Formuende. Og er der noget Tilfælde, hvor vi maae tale hans Sag med Barme, da er det netop, hvor det angaaer den religiøse Frihed. Men det har Rigsdagen ikke gjort, og det gjør Rigsdagen ikke ved at vedtage en saadan Lov. Vi vedtog efter 6 Aars Kamp en Lov om Sognebaands Løsning. Det er en Lov, som vel i flere Tilfælde kan være god for den formuende Bonde, men for den fattige Huusmand er den i de allerfleste Tilfælde ubrugelig. Han kan ikke, naar han skal vælge sig en Præst,

til hvem han kan slutte sig hjertelig, og som mange Gange kan boe flere Mile fra ham — han kan ikke søge denne Mand, naar han trænger allerhaardst til hans Hjælp, fordi han har ikke Feste paa Stalden, og Vogn at spænde dem for. Det er væsentlig kun en Lov for den Formuende, fordi man har, til samme Tid som man gav denne Lov, luffet Kirkerne for den, man valgte til sin Sjælesørger, naar det ikke var Sognets Præst. Man har vel givet en kongelig Anordning, der i den Henseende kan tilstaae visse Friheder, men det har til den Dag ibag været forbundet med saamange Omstændigheder, at det i mine Dine har været hderst vanskeligt for andre end fjørende Folk at kunne faae nogen Nytte af Sognebaandsløsningsloven. Nei, det Forslag, som det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds (S. A. Hansen) i Forening med 2 andre Medlemmer, der sidde her i Salen, indbragte for 3 Aar siden om praktiserende Præster, det var et Lovforslag, som jeg af mit ganste Hjerte billigede; det var et Lovforslag, som søgte at høde paa de Ulemper, der indtil Dato have bestaaet for den simple Mand, thi det er praktiserende Præster, vi trænge til, det er ikke Præster, der holde over de theoretiske Former, men det er Mænd, der virkelig arbeide, som vi trænge til. Naar den ærede Minister i sin Udtalelse synes at have Afsty for praktiserende Præster, saa skal jeg ikke nægte, at det forundrer mig, thi det er jo netop det, vi maae ønske, at Præsterne ere praktiserende. Det har saaledes ogsaa undret mig at see den Modstand, som et Endringsforslag fra det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds (Carlsen) har mødt. Naar en Mand har opfyldt alle de Betingelser, man efter Lovgivningen stiller til ham, for at han kan være Præst, hvorfor skalde han saa ikke have Ret til at blive ordineret og øve præstelig Gjering, og Andet gaaer dette Endringsforslag jo ikke ud paa, end at enhver theologisk Candidat kunde blive ansat som Fripræst, og det var det samme, som det omtalte Forslag fra det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds (S. A. Hansen) gif ud paa. Efter dette Forslag vilde vi omkring i Sognene, hvor vi Smaa-folk